

SWEDISH
STANDARDS
INSTITUTE

Nyttan med rätt adress och vilka som använder den

Ulrika Roos, Ebba Löndahl Åkerman, Leif Nilsson
Kartdagarna, Linköping, 2018-03-21

SWEDISH
STANDARDS
INSTITUTE

Vad är en adress?

Vad är en standard?

Adressernas "flöde" i samhället

Nyttan och användningen

TK 466

Postadress

Folkbokföringsadress

Belägenhetsadress

Postutdelningsadress

Vad är en adress?

Butiksadress

e-postadress

Leveransadress

Besöksadress

Bostadsadress

Country : Iceland

City : Búðardalur

Name : a horse farm with an icelandic / danish couple and 3 kids and a lot of sheep!

the danish woman works in a supermarket in Búðardalur.

Takkt fyrir!

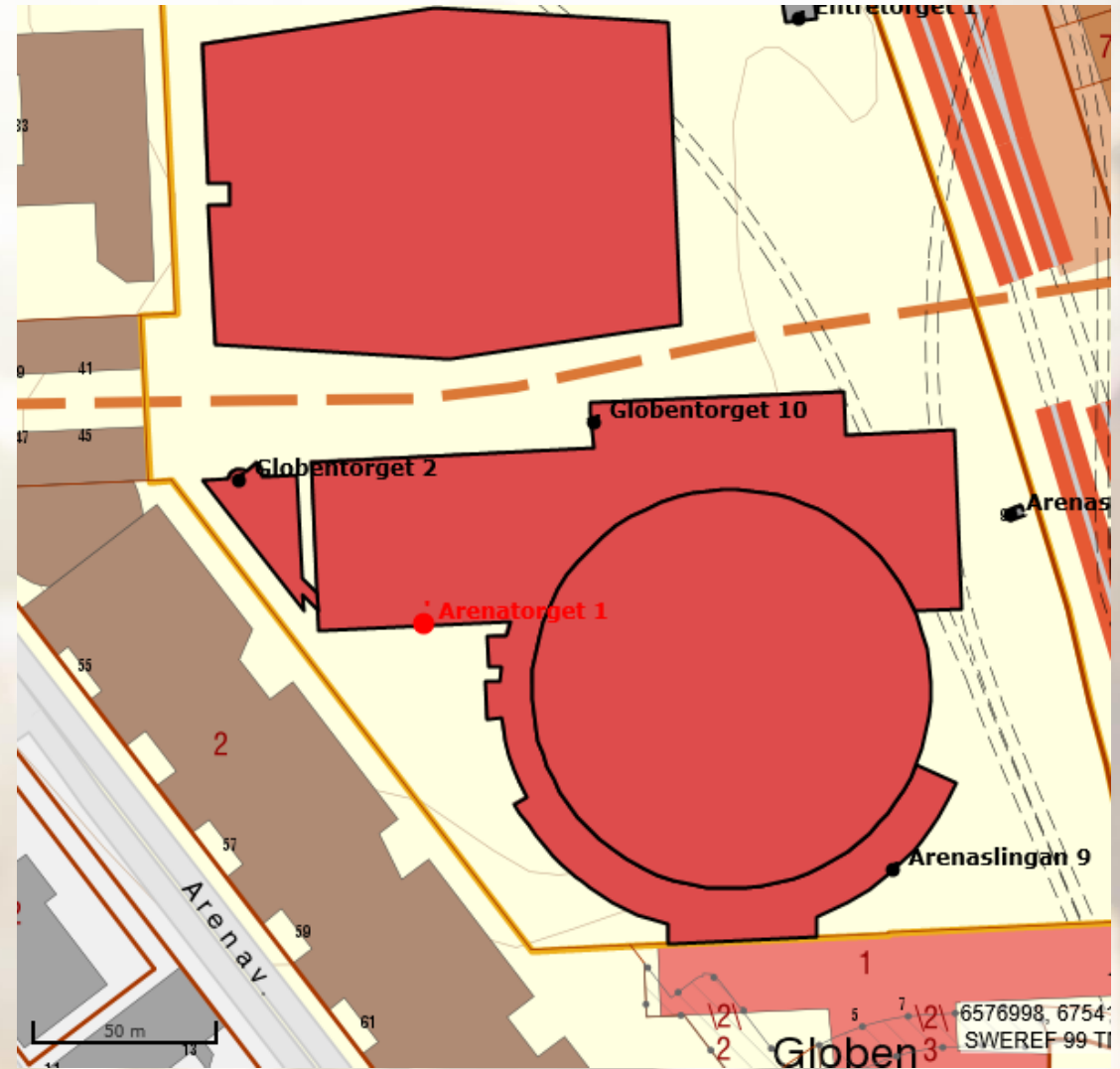

Arenatorget 1, 6576825, 675499 **
Globentorget 2, 6576866, 675447
Globentorget 10, 6576882, 675546
Arenaslingan 9, 6576758, 675629*

121 77 Johanneshov

* Leveransadress

** Besöksadress

Vad är en belägenhetsadress?

- Anger var en **geografisk plats** är belägen och pekar därmed ut en företeelse som är belägen på eller som representeras av denna plats.
- För att fylla sitt syfte är det nödvändigt att den är **unik**, alltså förekommer bara en gång **inom en kommun**.
- Fyller en viktig funktion genom att den kan fungera som identifierare för den byggnad eller anläggning som adressen knutits till.
- Anger **var** man kan anträffa någon eller något.
- Kända och används av dem som besöker, bor på eller verkar på platsen. Redovisas ofta på kartor, gatu-/vägskyltar och på byggnader. Särskilt viktiga för tillfälliga besökare.
- Pekar ut en adress **utan att använda postnummer**

Vad är en standard?

Standardisering har funnits sedan antiken

Redan då fanns det bestämmelser för hur mursstenen skulle läggas i mönster.

Byggnaderna var placerade efter en standardiserad regleringsplan.

ISO 19160 – Addressing - Internationell nivå

Begreppsmodell

ISO 19160-1 Conceptual Model

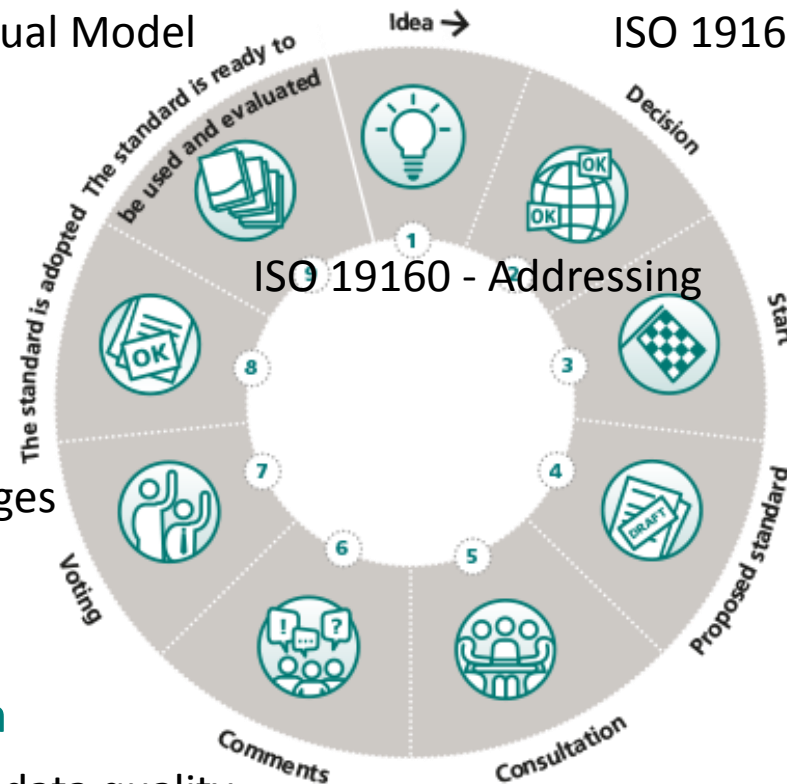
Internationella postadresskomponenter och adressmodeller

ISO 19160-4

International postal address components and template languages

Kvalitet på adressinformation

ISO 19160-3 Address data quality

Adressättning för andra ändamål än brev

ISO 19160-5 Address rendering for purposes other than mail

ISO 19160-2 Good practices for address assignment schemes

Goda exempel Adressättning

Vad är en standard?

- Gemensam lösning på ett återkommande problem.
- Skapar enhetliga och transparanta rutiner, höjer kvalitén, undviker missförstånd och man slipper uppfinna hjulet på nytt.
- Stöd till utnyttjande av begränsade resurser, sparar tid och pengar.
- I många fall gör standarder våra liv både säkrare och enklare.
- Standarder är frivilliga att tillämpa, men kan fungera som obligatorisk referens, exempelvis i föreskrifter från myndigheter och vid upphandlingar.

SS 63 70 03:2015 – Geografisk information – Belägenhetsadresser

Begrepp och principer

- Specificerar regler för hur adresser ska skapas och skrivas
- Nyheter i den reviderade versionen – bl.a. samiska tecken, minoritetsspråk, antal tecken

SIS-TR 33:2017 – Geografisk information – Belägenhetsadresser – Handbok

- Användningstips och praktiska exempel – Adressättning
- Nyheter i den reviderade versionen – bl.a. husbåtar, campingplatser, gallerior, loftgångshus, 3D-fastigheter

God ortnamnsed

Kulturmiljölagen (KML) - 4 § i 1 kap

Vid statlig och kommunal verksamhet ska god ortnamnsed iakttas. Det innebär att:

- hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn, och
- namn på svenska, samiska, finska och meänkieli så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden.
- Namn som godkänts av Lantmäteriet ska i statlig och kommunal verksamhet användas i sin godkända form.

Adressen en allt viktigare nyckel i samhället

- Aktuella och korrekta adresser med koppling till geografin är grundläggande för en rad verksamheter i olika delar av samhället.
- Adresser knyter samman personer, företag och verksamheter med platsen.
- Adresser är viktiga i ett tidigt skede för blåljus vid olycka eller sjukdom på byggarbetsplatser samt även för leveranser till dessa.

Adressflödet i samhället

Exempel på verksamheter där adresserna är centrala

- Räddningstjänsten och Polisen
- Post och distribution
- Folkbokföringen
- Transportplanering- och navigering
- Positionering
- Utveckling av e-förvaltningen
- Utveckling av e-tjänster och produkter
- Kommunal ärendehantering och administration
- Taxi och färdtjänst

PostNord AB - Postadress

- Beskriver en sorteringsriktning. Har som enda syfte att underlätta och säkerställa sortering och distribution av postförsändelser.
- Det finns en direkt koppling mellan Belägenhetsadress och Postadress. Belägenhetsadress beskriver en geografisk position som matchas mot en position i postnummerkartan.
- En postadress anger ett avlämningsställe för postförsändelser. I en postadress kan delar av en belägenhetsadress ingå, t.ex. gata + nummer
- Automatiserad sorteringsprocess
- Undvika manuell hantering
- Ingen manuell sökning efter adressater och adresser

Korreakta adresser är nyckeln!

Adressens roll i folkbokföringen

- Folkbokföring ska ske på fastighet och lägenhet (lagreglerat), och därmed är kopplingen till adress viktig.
- Kravet inom folkbokföringen är att in- och utflyttningar i Sverige ska registreras. Vid flyttanmälan ska belägenhetsadressen anges!

Varför är adressinformation viktigt för en statistikbyrå?

- Geografisk information om fastigheter, byggnader och adresser utgör kärnan i SCB:s infrastruktur för geokodning.
- Genom geokodning kopplas information om människor, företag och verksamheter till ett geografiskt läge (koordinat).
- Nödvändigt för att kunna beskriva och analysera rumsliga förhållanden (tillgänglighet, avstånd, flöden etc.).
- Efterfrågan på statistik kopplat till små geografiska områden ökar i samhället.

När adresser är särskilt viktiga

- Analys av flyttningsmönster
- Pendlingsstatistik
- Beräkning av avstånd mellan bostad och arbete/skola
- Tjänster på webben

Rätt adress i praktiken

- Ett adressnamn bör vara **lättstavat** och lätt att uppfatta vid t.ex. en akutsituation.
- Ett adressnamn bör **inte vara för likt ett annat befintligt adressnamn**. Risk för förväxling finns! Exempel: "Torpavägen" och "Torparvägen".
- Adressnamn som endast skiljer sig åt med "gatan", "vägen", "stigen" och "gränden" kan lätt förväxlas och bör därför undvikas.
- Kommunerna svarar för adressättningen och även för att den blir logisk, samt nödvändiga "adressaneringar" där vägomläggningar m.m. förstört logiken.
- Adressnamn som mäklare, exploatörer eller andra hittat på och "lanserat" är ofta inte lämpliga av olika skäl. **Det är kommunen som är adressättare!**

Exempel på svårstavade/svåruttalade adressnamn som kan ställa till med problem...

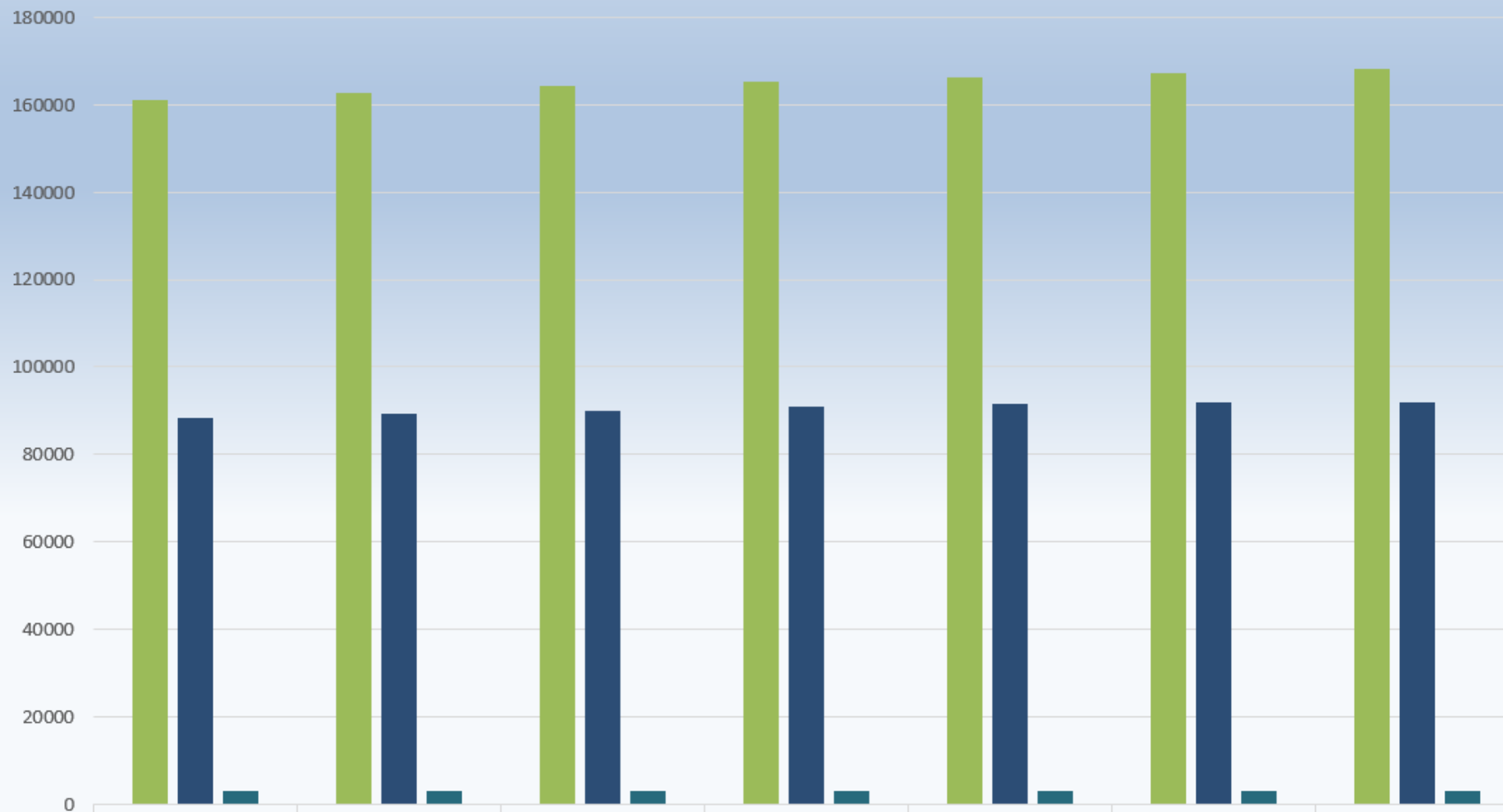
Källa: SOS Alarm

- Ouchterlonygatan, Värnamo
- Nils Kreugers väg, Varberg
- Esmarchsgatan, Eksjö
- Larohegatan, Malmö
- Cederflychtsgatan, Västervik
- Joensuugatan, Linköping
- Corfitz-Beck-Friis väg, Trelleborg

Adressområden

Adressregistret

en del av fastighets-
registret

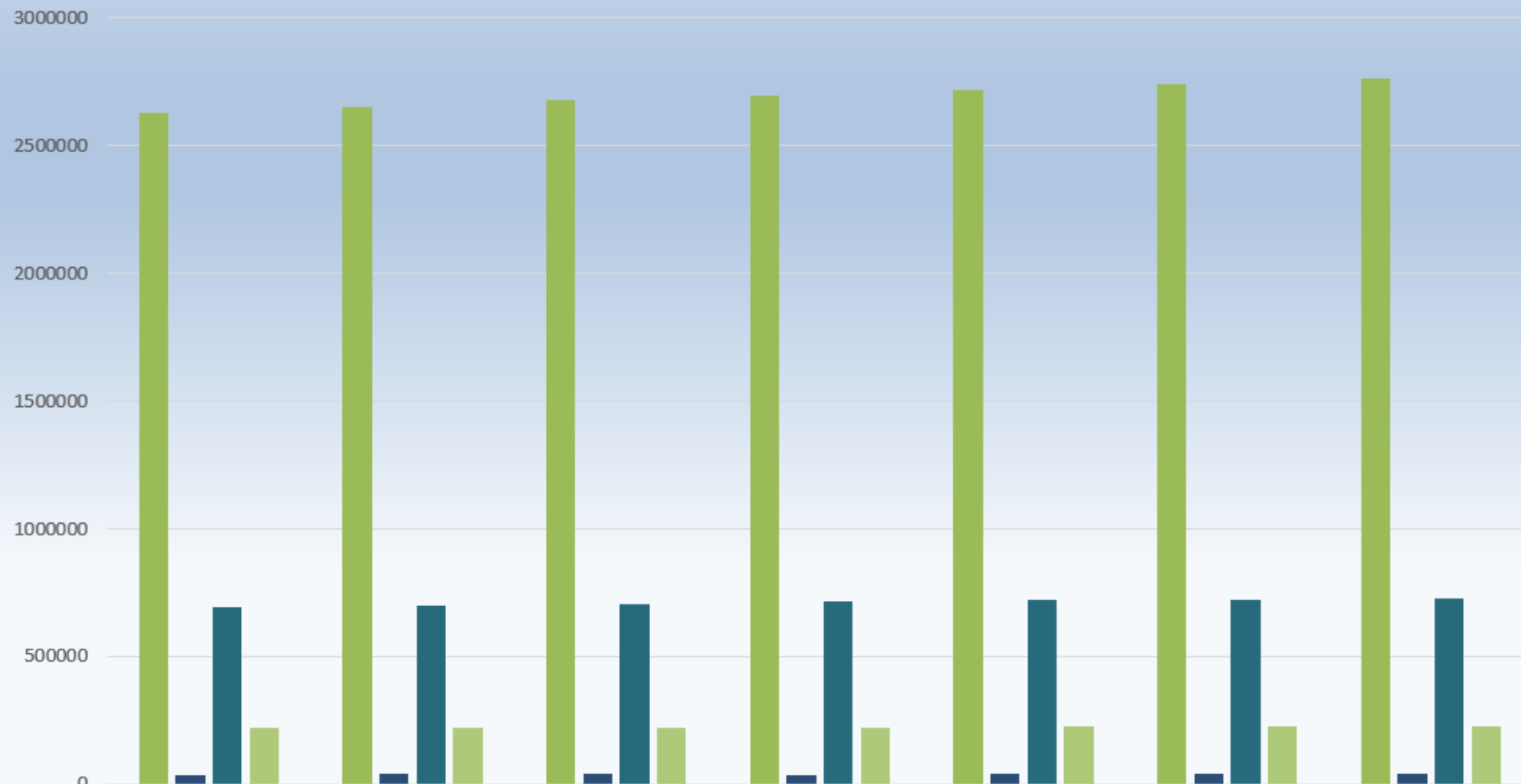

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gatuadresser	161206	162755	164460	165346	166167	167210	168208
Byadresser	88372	89154	89854	90828	91522	91790	92043
Metertalsadresser	2815	2904	2897	2890	2885	2883	2879

■ Gatuadresser ■ Byadresser ■ Metertalsadresser

Källa: Lantmäteriet, Adressregistret, 171231

Adressplatser

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gatuadressplats	2625927	2650955	2675085	2694631	2714349	2737326	2762816
Metertalsadressplats	35804	36746	36745	36589	36684	36722	36775
Byadressplats	692092	698187	703235	712409	718270	721966	724704
Gårdsadressplats	218334	219586	220789	221829	222391	222934	223848

■ Gatuadressplats ■ Metertalsadressplats ■ Byadressplats ■ Gårdsadressplats

Källa: Lantmäteriet, Adressregistret, 171231

Adressregistret

en del av fastighets-
registret

Ebba Löndahl Åkerman
Södertälje Kommun

Lars Malmestål
Järfälla Kommun

<http://sis.se/tk466>

Ulrika Roos
Lantmäteriet

Leif Nilsson
Expert

TK 466 Belägenhetsadresser

Jerker Moström
SCB

Rolf Johansson
PostNord

Ivan Fredriksson
Expert

Mats Åhlin
SIS

Göran Helmersson
Expert

Johan Nilsson
Bring CityMail

Stefan Palmelius
SCB

Informationsmöten om Belägenhetsadress

Fler praktiska exempel om adressättning och mer information om ortnamn

SIS och kommittén för Belägenhetsadresser följer upp de uppskattade informationsträffarna från hösten 2017 med fördjupningar i två ämnen.

- Praktiska exempel om adressättning
- God ortnamnsd

Vi bjuder in till fördjupningsmöten i vår. De alternativa mötestiderna innehåller samma information så att du kan välja vilket av de två tillfällena som passar dig bäst. Mötena är ca 1,5 timme långa och sker via uppkopplat webbmöte.

Mer information om hur du kopplar upp dig till mötet skickas ut i god tid innan mötet.

Anmälan:
Skicka namn och adress samt vilket webbmöte du vill vara med på till:
caroline.klementsson@sis.se

Praktiska exempel om adressättning:
10 april klockan 13.00 alt.
20 april klockan 09.00

Ortnamn (i samarbete med Namnarkivet i Uppsala):
27 april klockan 09.30 alt.
24 maj klockan 13.00

Informationsmöten om Belägenhetsadress

Fler praktiska exempel om adressättning och mer information om ortnamn

SIS och kommittén för Belägenhetsadresser följer upp de uppskattade informationsträffarna från hösten 2017 med fördjupningar i två ämnen.

- Praktiska exempel om adressättning
- God ortnamnsd

Vi bjuder in till fördjupningsmöten i vår. De alternativa mötestiderna innehåller samma information så att du kan välja vilket av de två tillfällena som passar dig bäst. Mötena är ca 1,5 timme långa och sker via uppkopplat webbmöte.

Mer information om hur du kopplar upp dig till mötet skickas ut i god tid innan mötet.

Anmälan:
Skicka namn och adress samt vilket webbmöte du vill vara med på till:
caroline.klementsson@sis.se

Praktiska exempel om adressättning:
10 april klockan 13.00 alt.
20 april klockan 09.00

Ortnamn (i samarbete med Namnarkivet i Uppsala):
27 april klockan 09.30 alt.
24 maj klockan 13.00

SIS och Lantmäteriet

Genom ett avtal mellan Lantmäteriet och SIS kan du som är verksam i Sverige få **tillgång till** de mest efterfrågade **geodatastandarderna utan kostnad**. Genom att öppna upp för bättre tillgänglighet till geodatastandarderna främjar Lantmäteriet användningen av dessa, och tar samtidigt ansvar i sin roll som nationell samordnare inom geodataområdet. Åtgärden gagnar den nationella infrastrukturen för geodata.

<https://www.sis.se/standarder/prenumererapstandardenav/geodatastandardertillngliggrskostnadsfritt/>

Ulrika Roos
Ebba Löndahl Åkerman
Leif Nilsson

SIS TK 466 Belägenhetsadress

ulrika.roos@lm.se

ebba.londahl-akerman@sodertalje.se

leifnilsson2013@bredband.net

